

Loisto – lippukuntien laatutyökalu

Lippukunnan ohje

Hämeen Partiopiiri ry
Maaliskuu 2013

Kysymykset & kommentit: loistolippukunta@hp.partio.fi

Tässä ohjeessa kerrotaan, mitä Loisto-laaturyökalu lippukunnalle tarkoittaa, ja miten sen voi saada. Ohjeessa kuvataan Loiston tavoite, arvioinnin vaiheet ja niihin valmistautuminen. Ohjetta täydentävät Loiston arviointikriteerit.

Tavoitteena toiminnan laatu

Loisto-laaturyökalun tavoitteena on kannustaa, haastaa ja tukea lippukuntia kehittämään toimintaansa monipuolisesti entistä laadukkaammaksi sekä tuoda toiminnan laatu näkyväksi ja tavoiteltavaksi. Loisto auttaa lippukuntia toiminnassa, jäsenhankinnassa, aikuisrekrytoinnissa, hallinnossa ja johtajien kehittämisessä. Tavoitteena on, että lippukunnat haluavat ja heillä on keinot tehdä parempaa partiota lippukunnan, ryhmän ja yksilön kannalta, partiomenetelmän mukaisesti.

Loistolippukunnille on myös joukko ulkoisia tunnuksia sekä mahdollisuus käyttää Loistolippukunta-nimeä ja -materiaaleja omassa markkinoinnissaan.

Loiston avulla myös piiri saa luontevasti tietoa lippukuntien toimintatavoista ja tilasta. Samalla toiminnan laatu paranee, jäsenmäärä kasvaa, partiossaoloikä nousee, toimintamäärät kasvavat ja johtajisto koulutuu. Loiston saaneiden lippukuntien määrä kertoo myös piirin toiminnan laadusta.

Loisto on tarkoitettu lippukunnille, jotka itse haluavat osallistua arviointiin.

Loisto lähtee partion perusteista

Arvioinnissa lähtökohtana on toiminnan arviointi suhteessa yhteisesti sovittuihin kasvatustavoitteisiin, partion arvopohjaan, partio-ohjelmaan ja partiomenetelmään sekä toiminnan riittävä tasalaatuisuus. Vaikka lippukunta ei saisikaan Loistoa, ei se välttämättä kerro toiminnan huonoudesta. Tällainen tilanne voi syntyä esimerkiksi, jos lippukunnan käyttämät partio-ohjelma poikkeaa olennaisesti nykyisestä Suomen Partiolaisten partio-ohjelmasta, tai lippukunta ei noudata toiminnassaan partiomenetelmää. Luonnollisesti ohjelman soveltaminen, toiminnan sopeuttaminen toimintaympäristöön ja lippukunnan perinteiden noudattaminen eivät estä Loiston myöntämistä, kunhan olennaiset yhteisesti sovitut periaatteet ja elementit on huomioitu.

Loiston avulla arvioidaan koko lippukunnan ja sen toimintaryhmien toiminnan laatua lippukunnan, toimintaryhmien ja yksittäisen partiolaisen näkökulmista. Kriteerit on jaoteltu neljään osaan: yhteisöllisyys ja yksilöllisyys, partio-ohjelman toteuttaminen, laadukas johtaminen sekä lippukunnan viestintä ja organisointi.

Alkuun arviointipyyntö toimistolle

Loisto-arviointia pyydetään lähettämällä sähköpostia piiritoimistolle osoitteella loistolippukunta@hp.partio.fi. Ennen yhteydenottoa kannattaa käydä läpi tämä lippukunnan ohje ja arviointikriteerit. Näiden pohjalta kannattaa miettiä, miksi lippukunta haluaa Loiston ja miten kriteerit näkyvät sen toiminnassa.

Ennen Loistoa kannattaa lippukunnassa käydä Kehittyvä lippukunta -keskustelu alueohjaajan kanssa, jollei sitä ole jo käyty aiemmin. Suositeltavaa on, että arviointi tehdään vasta kun lippukunnalla on ollut riittävästi aikaa toteuttaa tekemäänsä kehitysohjelmaa.

Piirin loistoryhmä nimeää lippukunnalle loistomestarin. Loistomestari on yhteydessä lippukuntaan ja sopii arvioinnin jatkotoimenpiteistä.

Ennakkokeskustelu valmistaa Loistoon

Loistomestarin kanssa käydään ennakkokeskustelu. Keskustelun tavoitteena on varmistaa, että molemmat osapuolet ymmärtävät lippukunnan tilanteen yleistasolla, arvioinnin tarkoituksen ja sen kulun, sekä sopia käytännön järjestelyistä.

Ennakkokeskustelussa:

- kartoitetaan lippukunnan tilanne yleisesti sekä lippukunnan tavoitteet arvioinnille
- kartoitetaan lippukunnan tekemät kehittämistoimenpiteet ja itsearviointit (esim. Kehittyvä lippukunta)
- käydään läpi arvioinnin tavoitteet ja vaiheet
- käydään läpi lippukunnan tekemä arviointipyyntö
- pyydetään lippukuntaa lähettämään materiaalia arviointiryhmälle ennakkoon
- kartoitetaan sopivaa ajankohtaa ja tilaisuutta lippukuntavierailulle
- sovitaan ennakkokyselyn toteuttamisesta

Materiaalit perehdyttävät vierailijat

Loistomestarin kanssa sovitaan ennakkokeskustelussa, mitä materiaaleja arviointiryhmälle toimitetaan ennen lippukuntavierailua. Näihin voivat kuulua esimerkiksi:

- lippukunnan säännöt
- viimeisin toimintasuunnitelma
- viimeisin talousarvio
- viimeisin toimintakertomus
- viimeisin tilinpäätös (pitkä tuloslaskelma ja tase)
- kehittyvä lippukunta -työkalun sisältö (tai muut lippukunnan tekemät arvioinnit)
- ryhmien toimintasuunnitelmia eri ikäkausien ryhmistä
- viimeisimmän vuosikokouksen pöytäkirja
- muutamia hallituksen kokousten pöytäkirjoja

Kerää materiaalit hyvissä ajoin ja lähetä ne loistomestarille sovittuun päivämäärään mennessä, jotta arviointiryhmä ehtii perehtyä asiakirjoihin hyvissä ajoin ennen arviointia. Kannattaa käydä materiaalit läpi myös lippukunnassa.

Viestintä kertoo ja kutsuu

Toivottavaa olisi, että mahdollisimman moni lippukunnan jäsenistä olisi arviointitilaisuudessa paikalla, erityisesti samoaja- ja vaeltajaikäiset sekä aikuiset. Jäsenten lisäksi myös jäsenten vanhemmat voi kutsua paikalle. Tiedottaminen tilaisuudesta kannattaa aloittaa ajoissa. Tämän oppaan liitteenä olevaa viestintäpohjaa voi käyttää esimerkiksi lippukuntalehdessä tai tiedotteena jäsenille ja heidän vanhemmilleen.

Jäsenistölle ja heidän vanhemmilleen kannattaa viestiä mistä Loistossa on kyse, mitä se tarkoittaa lippukunnalle ja mitä arvioinnista seuraa.

Ennakkokysely luotaa lasten ja vanhempien ajatuksia

Loistomestarin kanssa sovitaan, miten lippukunnassa toteutetaan ennakkokysely. Ennakkokysely on tarkoitettu lippukunnan sudenpentu-, seikkailija- ja tarpojaikäisille jäsenille sekä heidän vanhemmilleen. Ennakkokyselyn tarkoituksena on selvittää jäsenistön ja vanhempien mielipiteitä lippukunnan ja oman ryhmän toiminnasta. Kysymykset ennakkokyselyssä ovat luonteeltaan sellaisia, mitä ei pystytä selvittämään ennakkomateriaalien ja arvontikeskustelun perusteella. Samoajien, vaeltajien ja aikuisten osalta palaute kerätään lippukuntavierailun aikana.

Lippukuntavierailu on Loiston ydin

Lippukunnassa vierailee arviointiryhmä, joka koostuu 3-4 henkilöstä. Ryhmään voi kuulua esimerkiksi piirihallituksen jäseniä, piiriluottiksia, toisten lippukuntien johtajia tai piirin toimiston työntekijöitä. Kaikki ryhmän jäsenet ovat koulutettuja tehtäväänsä. Arvioinnista vastaava loistomestari on saanut tehtävänsä laajemman koulutuksen.

Lippukuntavierailun aikana arviointiryhmä tekee todellisen arvioinnin. Vierailu voidaan järjestää joko arki-iltana tai viikonloppuna ja se kestää 3 tuntia. Arviointi voidaan tehdä joko kololla tai muussa kokoustilassa, tai esimerkiksi lippukunnan retkellä tai leirillä. Tavoitteena on, että lippukunnan johtajisto osallistuu vierailuun laajasti, ja paikalla on vähintään hallituksen jäseniä, ryhmien johtajia ja muissa lippukunnan tehtävissä toimivia. Myös lippukunnan jäsenet ja jäsenten vanhemmat kutsutaan ja ovat tervetulleita tilaisuuteen.

Lippukuntavierailu on luonteeltaan keskusteleva, ei kuulusteleva. Tarkoituksena on vapaamuotoisesti keskustellen käydä läpi lippukunnan toimintaa. Arviointiryhmä ohjaa keskustelua, huolehtii että kaikkia arvioitavia alueita käsitellään riittävän laajasti, ja että kaikki tilaisuuteen osallistuvat pääsevät ääneen. Parhaimmillaan keskustelu on tiedon jakamista avoimesti ja läpinäkyvästi, ei pyrkimystä "selviytyä" arvioinnista tai etsiä virheitä.

Tavoitteena on, että lippukuntavierailun aikana ei keskitytä papereihin, vaan arviointiryhmä on perehtynyt niihin jo etukäteen. Ennakkoon lähetetyt materiaalit ja kyselyt toimivat keskustelun pohjana.

Keskustelun aikana arviointiryhmä tukee ja ohjaa lippukuntaa sen omassa kehityksessä tarjoamalla uusia näkökulmia sekä lippukunnan tarpeisiin sopivia piirin palveluita ja tukea. Lippukuntavierailu päätetään palautteenantoon. Molemmat osapuolet antavat palautetta arviointikeskustelusta.

Varaa tila lippukuntavierailuun ajoissa, ota huomioon, että tila on riittävän suuri, jotta kaikki halukkaat pääsevät osallistumaan. Tilaisuuden vastuita voi jakaa koko lippukunnan kesken.

Yhteenveto ja raportti tukevat kehitystä

Arviointiryhmä kokoontuu mahdollisimman pian lippukuntavierailun jälkeen. Arviointiryhmän kokoontumisen aikana muita osallistujia voidaan pyytää pohtimaan palautetta piirille yleisesti sekä erikseen tästä arvioinnista.

Arviointiryhmä käy läpi lippukunnan tilan ja kehityksen ennakkoon saatujen materiaalien sekä lippukuntavierailun keskustelujen perusteella, arviointikriteerien pohjalta. Arviointiryhmä laatii lyhyen raportin, jossa käydään läpi arviointikriteerien täyttyminen sekä listataan lippukunnan vahvuudet, arviointiryhmän kehitysehdotukset ja poikkeamat laatukriteereistä. Raporttiin kirjataan myös arvio lippukunnan toiminnan tasosta kullakin arvioinnin osa-alueella asteikolla ei täytä kaikkia kriteereitä - riittävä - hyvä - erinomainen.

Arviointiryhmä tekee päätöksen Loiston myöntämisestä ja kirjaa päätöksensä raporttiin. Tarvittaessa arviointiryhmä voi pyytää tukea päätöksentekoon loistoryhmältä. Päätös voi olla joko myönteinen, ehdollinen tai kielteinen. Jos päätös on ehdollinen, kirjataan raporttiin myös toimenpiteet, jotka lippukunnan tulee toteuttaa ennen Loiston myöntämistä.

Loistomestari on yhteydessä lippukunnanjohtajaan arviointiraportin valmistuttua ja käy läpi arviointiraportin tulokset.

Päätöksen ollessa on myönteinen, sovitaan miten siitä viestitään. Päätöksen ollessa ehdollinen, sovitaan seuraavista vaiheista ja tavasta, jolla korjaavien toimenpiteiden toteutus varmistetaan. Aikaa korjaavien toimenpiteiden toteuttamiseen ja raportoimiseen on kuusi kuukautta. Päätöksen ollessa kielteinen, annetaan lippukunnalle tukea kehittämisessään ja sovitaan, miten ja milloin arviointi uusitaan.

Myönnetty Loistot julkistetaan sovitusti mahdollisimman pian myöntämisen jälkeen ja lippukunta voi alkaa käyttää tunnuksia heti. Varsinaiset Loistot jaetaan piirin kevät- ja syyskokouksessa.

Loistomestari toimittaa raportin ja yhteenvedon sovitusta jatkotoimenpiteistä lippukunnalle, piirin loistoryhmälle ja piiritoimistolle. Hänen vastuullaan on myös huolehtia, että piirin luottikset ja työntekijät saavat tarvittavat tiedot lippukunnan tukitarpeista sekä sovitusta tukitoimista.

Raportit ja arviointien tulokset ovat avoimia piirin luottiksille ja työntekijöille, jotta piiri voi hyödyntää tuloksia lippukuntien tukemisessa. Piirissä käydään säännöllisesti läpi arviointiraportit, niiden keskeiset havainnot ja tarvittavat toimenpiteet.

Loiston uusinta

Loisto on voimassa kolme vuotta myöntämispäivästä. Ennen sen vanhenemista, piiri on yhteydessä lippukuntaan ja ehdottaa arvioinnin uusimista. Myös uusinta-arviointi toteutetaan näiden samojen periaatteiden mukaisesti. Vuosien varrella myös Loisto kehittyy, joten kriteerit voivat muuttua ennen seuraavaa kertaa.

Erityisessä poikkeustapauksessa piirihallitus voi päättää Loiston perumisesta sen voimassaoloaikana. Peruminen edellyttää huomattavaa, toistuvaa ja poikkeuksellista Loiston periaatteiden ja kriteerien rikkomista.

Loisto-arvioinnin kriteerit

"Erityisen tärkeä kriteeri" tarkoittaa, että kyseinen kriteeri on erittäin keskeinen elinvoimaiselle lippukunnalle. Arvioinnissa näitä painotetaan erityisen paljon.

A. Yhteisöllisyys ja yksilöllisyys

Lippukunta

	Kriteeri	Selitys	Perustelu	Esimerkki	Arviointi
AL1	Lippukunnan toimijat ja tukijat huomioidaan säännöllisesti	Lippukunnalla on vakiintunut tapa huomioida ja kannustaa siinä toimivia johtajia, muita aikuisia sekä muita sen toimintaa tukevia henkilöitä.	Motivoituneet ja huomioidut tekijät ja tukijat ovat tärkeä osa laadukasta toimintaa. Partioon kuuluu tekijöiden kiittäminen ja kannustaminen lippukunnan tapojen mukaisesti.	Huomiointi voi tapahtua esimerkiksi ansiomerkeillä, johtajahuollossa, joulukortilla tai muulla lippukunnan valitsemalla tavalla.	Keskustelu, esimerkit huomioinnista, myönnetyt ansiomerkit jäsenrekisterissä Lippukunnan omat tavat ja perinteet huomioitava Tämä on erityisen tärkeä kriteeri
AL2	Lippukunnan johtajisto tuntee partion arvopohjan ja kasvatustavoitteet	Lippukunnan toiminta on partion arvojen ja kasvatustavoitteiden mukaista. Johtajisto tuntee periaatteet yleisellä tasolla.	Partio toiminnasta tekee partio toimintaa yhteinen arvopohja. Partio on kasvatustavoitteiden, jonka tavoitteet on määritelty kasvatustavoitteissa.	Lippukunnan toiminnan tarkoitus ja arvopohja voi olla kirjattu esimerkiksi lippukunnan sääntöihin ja toimintasuunnitelmaan.	Keskustelu johtajiston kanssa, lippukunnan säännöt, toimintasuunnitelma ja toimintakertomus
AL3	Jokaisella lippukunnan aktiivitoimijalla on mahdollisuus vaikuttaa lippukunnan toimintaan	Kaikilla lippukunnan samoajilla, vaeltajilla ja aikuisilla sekä muilla aktiivisilla tekijöillä on mahdollisuus vaikuttaa lippukunnan toimintaan, sen suunnitteluun ja tavoitteiden asetteleluun.	Yhdessä päättäminen ja nuorten osallistaminen päätöksentekoon on osa partio menettelyä. Yhdessä tehdyt suunnitelmat ja päätökset sitouttavat kaikkia tekijöitä toimintaan niiden mukaisesti.	Vaikuttaminen voidaan mahdollistaa esimerkiksi vuosikokouksilla, toimintasuunnitelman yhteisellä valmistelulla, johtajaneuvoston kokouksilla ja muilla yhteisillä kokouksilla sekä riittäväällä ja avoimella viestinnällä.	Keskustelu aktiivitoimijoiden kanssa, pidetyt kokoukset, viestintäkäytännöt, lippukunnan säännöt (ääni oikeus), kokousten pöytäkirjat

AL4	Lippukunnalla on yhteiset tunnukset, niitä käytetään ja jäsenistö tuntee niiden symboliikan	Lippukunnalla on sen valitsemat tunnukset ja niitä käytetään sen toiminnassa aktiivisesti. Tunnukset ja niiden merkitys tunnetaan ikäkaudelle sopivalla tavalla.	Symboliikka on osa partiomenetelmää. Tunnukset luovat yhteenkuuluvuutta. Partioperinteeseen kuuluu tunnusten käyttö.	Tunnuksia voivat olla esimerkiksi huivi, huivimerkki, lippu, huuto, ansiomerkit, vaatteet ja asusteet	Keskustelu johtajiston ja jäsenistön kanssa, esimerkit tunnuksista, havainnot lippukunnan toiminnasta Lippukunnan omat valinnat huomioitava
-----	---	--	--	---	--

Toimintaryhmä

	Kriteeri	Selitys	Perustelu	Esimerkki	Arviointi
AR1	Ryhmät kokevat kuuluvansa lippukuntaan ja osallistuvat lippukunnan yhteisiin tapahtumiin	Lippukunnan laumat, joukkueet ja vartiot osallistuvat aktiivisesti ja laajasti lippukunnan toimintaan. Ryhmät toimivat osana lippukuntaa, yhdessä muiden ryhmien kanssa. Lippukunnan yhteiset tapahtumat näkyvät ryhmien toimintasuunnitelmissa. Ryhmien johtajat osallistuvat johtajiston kokouksiin ja toimintaan.	Lippukunta on partiotoiminnan perusyksikkö ja ryhmät sen toiminnallisia osia. Osallistumalla koko lippukunnan toimintaan sen jäsenet pääsevät osaksi laajempaa partiokokonaisuutta ja tutustuvat myös muihin lippukunnan jäseniin.	Yhteistä toimintaa ovat esimerkiksi lippukunnan retket, leirit, juhlat, kilpailut, vaellukset ja muut tapahtumat.	Lippukunnan toimintakertomus, ryhmien toimintasuunnitelmat, tapahtumien ja johtajiston kokousten osallistujamäärät, keskustelu johtajiston ja jäsenistön kanssa
AR2	Jokaisella ryhmän jäsenellä on mahdollisuus vaikuttaa ryhmän toimintaan	Lippukunnan laumojen, joukkueiden ja vartioiden toimintaa suunnitellaan yhdessä ryhmän jäsenten kanssa, ikäkaudelle sopivalla tavalla.	Vartiojärjestelmä on yksi partiomenetelmän osa. Partiossa toimitaan vertaisryhmissä, joissa päätehtään yhdessä asioista ja jaetaan vastuuta.	Yhdessä voidaan päättää esimerkiksi tehtäviä aktiviteeteista, taitomerkeistä, retkikohteista ja toiminnan toteutustavoista.	Keskustelu johtajiston ja jäsenistön kanssa, ryhmien toimintasuunnitelmat, ennakokyselyn tulokset
AR3	Ryhmien johtajat toimivat esimerkillisesti	Lippukunnan johtajisto näyttää omalla esimerkillään, miten partion arvoihin sitoudutaan, ja miten partiolupausta ja partioihanteita toteutetaan.	Partiotoiminta perustuu partion arvopohjaan. Johtajien tehtävänä on toimia sen mukaisesti ja kasvattaa lippukunnan jäsenistöä omalla esimerkillään.	Esimerkillistä toimintaa voi olla esimerkiksi kaikkien huomioiminen, käytäytyminen, kielenkäyttö, lupauksen pitäminen ja ympäristön kunnioittaminen.	Keskustelu johtajiston ja jäsenistön kanssa, havainnot lippukunnan toiminnasta, ennakokyselyn tulokset

AR4	Ryhmien toiminta on partiomaista ja innostavaa	Lippukunnan laumat, joukkueet ja vartiöt noudattavat toiminnassaan partiomenetelmää, sen kaikki osa-alueet huomioiden. Kokoukset, retket ja muut tapahtumat ovat monipuolisia ja innostavia.	Partiomenetelmä tukee kasvatustavoitteiden saavuttamista. Partiomenetelmä osaltaan tekee partiosta partiota. Monipuolinen ja innostavat toiminta kannustaa jäseniä pysymään mukana toiminnassa.	Partiomaaisesta toiminnasta kertovat esimerkiksi ryhmien kokoontuminen muullakin kuin kololla, oppiminen käytännön tekemisen kautta sekä vastuun ja tehtävien jakaminen ryhmän jäsenille.	Keskustelu johtajiston ja jäsenistön kanssa, havainnot lippukunnan toiminnasta, ryhmien toimintasuunnitelmat, ennakkokyselyn tulokset
AR5	Toimintaryhmillä on käytössään ryhmän omat tunnukset	Jokaisella lippukunnan laumalla, joukkueella ja vartiolla on sen valitsemat tunnukset. Tunnuksia käytetään.	Symboliikka on osa partiomenetelmää. Tunnukset luovat yhteenkuuluvuutta. Partioerinteeseen kuuluu tunnusten käyttö.	Tunnuksia voivat olla esimerkiksi yhdessä päätetyt tai tehdyt nimi, viiri, huuto ja asusteet.	Keskustelu johtajiston ja jäsenistön kanssa, esimerkit tunnuksista, havainnot lippukunnan toiminnasta Lippukunnan ja ryhmän omat valinnat huomioitava

Partiolainen

	Kriteeri	Selitys	Perustelu	Esimerkki	Arviointi
AP1	Jokaiselle partiolaiselle on tarjolla itselle mielekästä kasvua ja kehitystä tukevaa toimintaa	Lippukunnan ja sen ryhmien toiminnassa huomioidaan yksilön kasvu ja kehitys, kullekin sopivalla tavalla. Toiminta on partion kasvatustavoitteiden ja partiomenetelmän mukaista.	Partiotoiminnan tehtävä on tukea lapsen ja nuoren kasvua ja kehitystä kunkin omat lähtökohdat huomioon ottaen.	Kasvua ja kehitystä tukevaa toimintaa ovat esimerkiksi oman kokoiset ja nousujohteiset vastuutehtävät sekä tekemällä oppiminen,	Keskustelu johtajiston ja jäsenistön kanssa, havainnot lippukunnan toiminnasta, ennakkokyselyn tulokset Tämä on erityisen tärkeä kriteeri

AP2	Jokainen partiolainen kokee, että hän on tärkeä ja että hänet huomioidaan yksilönä	Lippukunnassa ja sen ryhmissä jokaista partiolaista kohdellaan tasapuolisesti, hänen yksilölliset tarpeensa, kiinnostuksensa ja edellytyksensä huomioiden. Jokaista partiolaista tuetaan ja kannustetaan.	Partion kasvatusavoitteiden toteutuminen edellyttää kunkin partiolaisen yksilöllisten piirteiden huomioimista. Partio on avointa kaikille ja jokainen saa olla oma itsensä.	Yksilöllistä huomioimista voi olla esimerkiksi kontakti jokaiseen ryhmän jäsenen, aktiveettien soveltaminen kullekin sopivaksi, tehtävien kierrättäminen, jäsenten tasapuolinen kannustaminen ja palkitseminen ryhmän sisällä.	Keskustelu johtajiston ja jäsenistön kanssa, havainnot lippukunnan toiminnasta, ennakkokyselyt tulokset
-----	--	---	---	--	---

B. Partio-ohjelman toteuttaminen

Lippukunta

	Kriteeri	Selitys	Perustelu	Esimerkki	Arviointi
BL1	Lippukunnassa tarjotaan toimintaa kaikille ikäkausille	Lippukunta pyrkii tarjoamaan partio-ohjelman mukaista toimintaa kaikille viidelle ikäkaudelle.	Partio-ohjelmaan kuuluu viisi ikäkautta. Partiolaisen kasvun ja kehityksen kannalta on tärkeää, että hänellä on mahdollisuus osallistua kunkin ikäkauden toimintaan nousujohteisesti.	Vanhempien ikäkausien ohjelma voidaan tarvittaessa toteuttaa esimerkiksi yhdessä muiden lippukuntien kanssa.	Toimintasuunnitelma, toimintakertomus, keskustelu Paikallinen toimintaympäristö ja lippukunnan tilanne huomioitava Tämä on erityisen tärkeä kriteeri
BL2	Lippukunta järjestää koko lippukuntaa koskevia tapahtumia säännöllisesti	Lippukunta tukee ryhmiensä toimintaa järjestämällä erilaisia koko lippukunnan yhteisiä tapahtumia ympäri vuoden.	Lippukunta on partiotoininnan perusyksikkö ja ryhmät sen toiminnallisia osia. Yhteiset tapahtumat tarjoavat jäsenille toimintaa, jota omassa ryhmässä ei voi tehdä ja mahdollisuuden tutustua muihin lippukunnan jäseniin.	Yhteisiä tapahtumia voivat olla esimerkiksi leirit, retket, kilpailut, vaellukset ja juhlat.	Toimintasuunnitelma, toimintakertomus, keskustelu Tämä on erityisen tärkeä kriteeri

BL3	Lippukunta järjestää partio-ohjelman mukaisia ikäkausitapahtumia säännöllisesti	Lippukunta toteuttaa partio-ohjelmaa järjestämällä oman lippukuntansa ikäkausitapahtumia säännöllisesti.	Ikäkausitapahtumat ovat tärkeä osa partio-ohjelmaa.	Ikäkausitapahtumia ovat esimerkiksi sepele, KITT, majakat. Lippukunnalla on myös tärkeä rooli vaeltajien projektien tukemisessa. Tapahtumat voidaan järjestää myös yhdessä muiden lippukuntien kanssa.	Toimintasuunnitelma, toimintakertomus, keskustelu Tämä on erityisen tärkeä kriteeri
BL4	Lippukunnalla on selkeä tapa hoitaa ikäkausien väliset siirtymät	Lippukunta on määritellyt, miten se hoitaa ikäkausien väliset siirtymät sekä toiminnallisesti että viestinnallisesti. Siirtymävaiheet huomioidaan lippukunnan ja ryhmien toimintasuunnitelmissa.	Moni eroaa partiosta ikäkausien välisen siirtymän yhteydessä. Hoitamalla siirtymävaiheet hyvin, lippukunta pitää jäsenet partiossa pidempään ja tukee jäsentensä nousujohteista kasvua ja kehitystä.	Siirtymävaihteita voidaan tukea esimerkiksi ottamalla siirtyvät mukaan vanhemman ikäkauden toimintaan jo edellisen ikäkauden lopussa tai esimerkiksi retkellä tai leirillä sekä viestimällä muutoksesta partiolaisille ja heidän vanhemmilleen. Myös partiolupauksen antaminen on tärkeä osa siirtymää.	Toimintasuunnitelma, toimintakertomus, keskustelu johtajiston ja jäsenistön kanssa
BL5	Lippukunnan toiminta on kaikille avointa mahdollisuuksien rajoissa	Lippukuntaan voivat liittyä erikaiset ja erilaiset ihmiset, lippukunnan mahdollisuudet huomioiden. Kaikki jäsenet otetaan mukaan toimintaan.	Partiotoiminta on avointa kaikille.	Avoimuus voi tarkoittaa esimerkiksi mahdollisuutta liittyä mihin vuodenaikaan tahansa ja myös sudenpentuiän jälkeen. Esimerkkejä avoimuuden eri muodoista on listattu Suomen Partiolaisten avoimuuden tarkistuslistassa. Lippukunnan säännöissä ei syrjitä mitään ihmisryhmää.	Keskustelu johtajiston kanssa, jäsenrekisteri, havainnot lippukunnan toiminnasta, lippukunnan säännöt Lippukunnan omat mahdollisuudet ja mahdolliset rajoukset (esimerkiksi tyttö- tai poikalippukunta) huomioitava

BL6	Lippukunta mahdollistaa osallistumisen partiopiiriin ja Suomen Partiolaisten toimintaan.	Lippukunta huomioi toimintasuunnitelmassaan partiopiiriin ja Suomen Partiolaisten tapahtumat, kilpailut, kurssit ja leirit. Lippukunta tukee ja kannustaa jäseniään osallistumaan.	Lippukunta on osa valtakunnallista partiotoimintaa. Osallistumalla jäsenet pääsevät osaksi laajempaa partiokokonaisuutta ja tutustuvat myös muihin partiolaisiin. Osallistuminen piiriin ja Suomen Partiolaisten toimintaan on osa partiiohjelmaa.	Lippukunta voi tukea osallistumista esimerkiksi huomioimalla tapahtumien ajankohdat omassa toiminnassaan, tiedottamalla tapahtumista niiden kohderyhmää, kannustamalla osallistumaan, tukemalla osallistumista taloudellisesti ja tukemalla käytännön järjestelyjä.	Lippukunnan toimintasuunnitelma ja toimintakertomus, jäsenrekisteri (ilmoittautumiset tapahtumiin), keskustelu johtajiston kanssa
-----	--	--	--	---	---

Toimintaryhmä

	Kriteeri	Selitys	Perustelu	Esimerkki	Arviointi
BR1	Ryhmät toteuttavat suunnitelmallisesti partio-ohjelmaa partiomenetelmän mukaisesti	Jokaisella laumalla, joukkueella ja vartiolla on toimintasuunnitelma, joka pohjautuu ikäkauden partio-ohjelmaan. Ryhmien toiminta edistyy partio-ohjelman mukaisesti. Partiomenetelmän kaikki osa-alueet näkyvät ryhmien toiminnassa,	Partio-ohjelma ja partiomenetelmä ovat keinoja kasvatustavoitteiden saavuttamiseen. Ne osaltaan tekevät partiosta partiota.	Suunnitelmallinen partio-ohjelman toteuttaminen näkyy esimerkiksi ryhmien toimintasuunnitelmina, säännöllisinä kokoontumisina, ikäkausien vaiheiden toteutumisena ja jaettuina merkkeinä.	Ryhmien toimintasuunnitelmat, toimintakertomus, vuosiseloste, keskustelu johtajiston ja jäsenistön kanssa, havainnot lippukunnan toiminnasta
BR2	Ryhmät retkeilevät aktiivisesti	Lippukunnan laumat, joukkueet ja vartiot järjestävät aktiivisesti retkiä tai leirejä ikäkauden ohjelman mukaisesti.	Retket ja leirit ovat keskeinen osa partiiohjelmaa ja mahdollistavat partiomenetelmän monipuolisen toteuttamisen.	Retki voi olla päiväretki, yöretki tai leiri (yli 3 vuorokautta) ja suuntautua luontoon, kämpälle tai muuhun kohteeseen.	Lippukunnan ja ryhmien toimintasuunnitelmat, toimintakertomus, keskustelu johtajiston kanssa

Partiolainen

	Kriteeri	Selitys	Perustelu	Esimerkki	Arviointi
BP1	Jokainen partiolainen saa ikäkautensa mukaisia ja itselleen sopivia vastuutehtäviä	Kaikille lippukunnan jäsenille annetaan mahdollisuus osallistua toimintaan ja saada vastuutehtäviä omien kykyjensä ja mielenkiintonsa mukaisesti. Jokaisella on mahdollisuus oman ikäkautensa ohjelmaan.	Nousujohteisuus on osa partiomenetelmää ja tukee partion kasvatustavoitteita.	Sopivat vastuutehtävät näkyvät esimerkiksi tehtävien kiertona eli samat henkilöt tee aina samoja tehtäviä.	Keskustelu johtajiston kanssa, havainnot lippukunnan toiminnasta
BP2	Jokaisella partiolaisella on mahdollisuus tekemällä oppimiseen	Partio-ohjelmaa toteutetaan tekemällä oppien, ei kirjasta lukemalla tai luentoa kuuntelemalla. Toiminta on monipuolista ja siinä sovelletaan monenlaisia menetelmiä.	Tekemällä oppiminen on osa partiomenetelmää, ja lapsen ja nuoren luonnollinen tapa oppia.	Tekemällä oppiminen voi näkyä esimerkiksi aktiivisena osallistumisena retkille, leireille ja kilpailuihin sekä kokousten pitämisenä myös muualla kuin kololla.	Keskustelu johtajiston kanssa, havainnot lippukunnan toiminnasta

C. Laadukas johtaminen

Lippukunta

	Kriteeri	Selitys	Perustelu	Esimerkki	Arviointi
CL1	Lippukunnassa on käytössä pestijärjestelmä	Lippukunnan pestit on määriteltävä ja pestaus on tehty lippukunnan päättämällä tavalla. Pestien vastuut, velvollisuudet, oikeudet ja tuki on määriteltävä. Lippukunnassa huomioidaan pestien määrä ja kuormittavuus.	Pestaus tukee sitoutumista pestiinsä. Pestatulla ja pestajaalla on selkeä käsitys siitä, mitä pestistä on sovittu.	Pestaus voidaan tehdä esimerkiksi pestikeskustelujen ja pestilomakkeiden avulla. Tuki pestiin voi tulla joltain lippukunnan aikuiselta tai myös lippukunnan ulkopuolelta.	Keskustelut johtajiston kanssa, pestien määritelmät Tämä on erityisen tärkeä kriteeri

CL2	Kaikilla samoaja- ja vaeltajaikäisillä on osaava aikuinen tuki	Jokaisella lippukunnan samoaja- ja vaeltajaikäisellä on luotsi tai muu turvallinen aikuinen (yli 22-vuotias), joka ohjaa ja tukee hänen kasvuaan. Aikuinen on aidosti saatavilla ja toimii aktiivisesti roolissaan, sekä on tarvittaessa koulutettu tehtävänsä.	Partiossa lapset, nuoret ja aikuiset toimivat yhdessä. Aikuinen on tukemassa kasvua, osallistumista ja vaikuttamismahdollisuuksia.	Aktiivisen aikuisen tuen merkkejä ovat esimerkiksi aktiivinen yhteydenpito ja osallistuminen toimintaan sopivassa määrin. Tärkeää on, että nuoret tuntevat aikuisen tuen ja pitävät häntä helposti lähestyttävänä. Aikuiselle tuelle sopiva koulutus on esimerkiksi luotsin koulutuskokonaisuus.	Keskustelut johtajiston ja jäsenistön kanssa, havainnot lippukunnan toiminnasta Tämä on erityisen tärkeä kriteeri
CL3	Lippukunnanjohtaja on saanut pestin mukaisen koulutuksen	Lippukunnanjohtaja on koulutettu tehtävänsä, eli suorittanut partiojohtajaperuskoulutuksen sekä lippukunnan johtaminen - koulutuskokonaisuuden,	Lippukunnan johtaminen on keskeistä laadukkaan toiminnan kannalta. Koulutetulla lippukunnanjohtajalla on edellytykset lippukuntansa johtamiseen.	Lippukunnanjohtaja on suorittanut pj-peruskoulutuksen sekä lippukunnan johtaminen - koulutuskokonaisuuden tai partiojohtajajatkokoulutuksen (Ko-Gi). Lippukunnanjohtaja osallistuu mahdollisuuksien mukaan esimerkiksi johtajapäiville.	Jäsenrekisteri, keskustelu Tämä on erityisen tärkeä kriteeri
CL4	Lippukunnalla on koulutettu koulutusvastaava	Lippukunnassa on pestattu ja aktiivisesti toimiva koulutusvastaava, joka on saanut koulutuksen tehtävänsä.	Koulutus on edellytys laadukkaalle toiminnalle. Koulutettu koulutusvastaava pystyy arvioimaan lippukunnan kouluttautumistarpeet ja ohjaamaan johtajia oikeisiin koulutuksiin.	Koulutusvastaava on suorittanut koulutusvastaavan koulutuskokonaisuuden sekä osallistuu mahdollisuuksien mukaan koulutusvastaaville tarkoitettuihin tapahtumiin.	Jäsenrekisteri, keskustelu Tämä on erityisen tärkeä kriteeri
CL5	Lippukunnalla on koulutussuunnitelma	Lippukunta on suunnitellut johtajistonsa ja muiden toimijoiden koulutusta riittävän pitkäjänteisesti. Koulutussuunnitelma on tehty koulutusvastaavan johdolla, johtajiston toiveita kuunnellen ja mielellään yhdessä koko johtajiston kanssa.	Koulutus on edellytys laadukkaalle toiminnalle ja keskeinen osa partiotoimintaa. Rättävän pitkäjänteinen suunnittelu takaa, että lippukunnan tulevaisuus on turvattu ja kouluttautuminen on jatkuvaa ja nousujohteista.	Koulutussuunnitelmassa on huomioitu muun muassa tulevat muutokset johtajistossa sekä johtajiston kehitystarpeet. Ilmoittautuminen koulutuksiin tehdään hallitusti ja aikataulut huomioiden.	Koulutussuunnitelma, keskustelut, jäsenrekisteri

CL6	Lippukunnan johtajisto kehittää ja uudistaa lippukunnan toimintaa	Lippukunnan toimintaa kehitetään jatkuvasti koko johtajiston voimin. Lippukunnan tulevaisuuden mahdollisuuksista ja haasteista on keskusteltu ja siihen on varauduttu. Lippukunta ymmärtää oman jäsenrakenteensa.	Lippukunnan toiminnan on tarkoitus olla vuodesta toiseen jatkuvaa. Jotta tulevaisuus olisi turvattu, on lippukunnan toimintaa syytä suunnitella ja kehittää pitkäjänteisesti.	Suunnittelussa on hyvä huomioida ainakin toiminnan, pestien, johtajiston, jäsenistön ja talouden näkökulmat.	Toimintasuunnitelma, talousarvio, lippukuntaviisari, hallituksen pöytäkirjat, keskustelut johtajiston kanssa, kehittyvä lippukunta - työkalun tulokset
CL7	Lippukunta varautuu tulevaisuuteen niin jäsenistön kuin johtajistonkin osalta	Lippukunta ottaa vuosittain riittävästi uusia jäseniä oman toimintansa turvaamiseksi ja kasvatustehtävänsä toteuttamiseksi. Johtajiston tulevaisuutta on suunniteltu ja lippukunnassa kasvatetaan tulevaisuuden vastuunkantajia tärkeimpiin pesteihin.	Uusimmat liittyvät partioon sudenpentu- ja seikkailijajäissä, joten nuorten partiolaisten määrä vaikuttaa vahvasti vanhempien partiolaisten määrään tulevaisuudessa. Toiminnan tulevaisuuden turvaamiseksi on tärkeää, ettei toiminta ole liian harvojen harteilla.	Jäsenistön osalta tulevaisuutta voi arvioida esimerkiksi tutkimalla lippukuntaviisarin avulla, miten eri vuosina aloittaneiden partiolaisten määrä vaikuttaa tulevaisuuden ikäjakumaan. Tulevaa johtajistoa voi kasvattaa esimerkiksi valitsemalla hallitukseen ja muihin vastuutehtäviin nuoria tai hyödyntämällä työpäreja.	Tilastot, keskustelu johtajiston kanssa, jäsenrekisteri
CL8	Lippukunnalla on toimiva tapa ottaa mukaan jäseniä myös vanhemmissa ikäkausissa ja aikuisina	Lippukuntaan on mahdollisuus liittyä myös tarpojana, samoajana, vaeltajana tai aikuisena. Lippukunnalla on tapa, jolla se ottaa vastaan, perehdyttää ja tukee uutta jäsentä, joka liittyy mukaan nuorena tai aikuisena.	Partioon tulee olla mahdollista liittyä myös lapsuusiän jälkeen. Liittyminen tiiviiseen yhteisöön voi olla vaikeaa, joten lippukunnan on tärkeä hoitaa asia hyvin.	Uusia jäseniä voi tukea esimerkiksi tervetuloa partioon -kursilla tai nimetyllä kummilla.	Keskustelu johtajiston kanssa, havainnot lippukunnan toiminnasta
CL9	Lippukunnassa ilmenevien ongelmiin puututaan välittömästi	Lippukunnassa on kulttuuri, joka varmistaa aktiivisen reagoimisen ongelmatapauksiin.	Lippukunnan johdon tehtävänä on varmistaa, että lippukunnan toiminta on jatkuvaa, ja että kaikilla lippukunnan jäsenillä on turvallinen toimintaympäristö.	Ongelmiin puuttuminen voi ilmetä esimerkiksi keskusteluna johtajaneuvostossa tai hallituksessa, ongelmien aktiivisena esiin tuomisena tai yhteydenottoina taustayhteisöön tai piiriin.	Keskustelut johtajiston kanssa, ennakkokysely

Toimintaryhmä

	Kriteeri	Selitys	Perustelu	Esimerkki	Arviointi
CR1	Jokaisella ryhmällä on vähintään yksi partio-ohjelmassa määritelty koulutettu johtaja	Lippukunnan jokaisella laumalla, joukkueella ja vartiolla on vähintään yksi johtaja, joka on ikänsä ja koulutuksensa puolesta partio-ohjelman määritelmien mukainen.	Koulutetulla johtajalla on paremmat edellytykset laadukkaaseen toiminnan toteuttamiseen. Partio-ohjelma on suunniteltu lapsen ja nuoren kehitysvaiheet ja niille sopiva johtamismalli huomioiden.	Partio-ohjelmassa määritelty johtaja tarkoittaa esimerkiksi, että laumoilla ja seikkailijajoukkueilla on koulutettu ja aikuinen akela / sampo, tarpojavartioilla on ryhmänohjaajakoulutettu vartionjohtaja, sekä tarpojilla, samoajilla ja vaeltajilla on koulutettu aikuinen luotsit	Jäsenrekisteri, keskustelut Tämä on erityisen tärkeä kriteeri

Partiolainen

	Kriteeri	Selitys	Perustelu	Esimerkki	Arviointi
CP1	Jokaiselle samoajaikäiselle ja sitä vanhemmalle partiolaiselle tarjotaan sopivankokoisia ja motivoivia johtamistehtäviä	Lippukunnan jokaisella samoajalla, vaeltajalla ja aikuisella on mahdollisuus nousujohteisiin ja motivoiviin johtamistehtäviin, jotka tukevat hänen kasvuaan ja kehittymistään.	Johtamistaitojen opettelu on yksi partio-ohjelman sisällöistä. Samoajien ohjelmaan kuuluu olennaisena osana ryhmänohjaajakoulutus ja johtamisharjoittelu. Johtamistehtävät kuuluvat myös vaeltajaohjelmaan. Aikuisillekin mielenkiintoiset ja haastavat johtamistehtävät voivat olla tärkeä motivoiva tekijä.	Johtamistehtävät voivat vaihdella henkilön ja tilanteen mukaan esimerkiksi yksittäisen tehtävän johtamisesta lippukuntaleirin johtamiseen.	Keskustelu johtajiston ja jäsenten kanssa, toimintasuunnitelma, toimintakertomus

D. Lippukunnan viestintä ja organisointi

Lippukunta

	Kriteeri	Selitys	Perustelu	Esimerkki	Arviointi
DL1	Lippukunnan johtajisto ja hallitus kokoontuvat säännöllisesti	Lippukunnan johtajisto ja hallitus kokoontuvat riittävän usein. Johtajistolla tarkoitetaan lippukunnan ryhmien johtajia sekä muita lippukunnan vastuutehtävissä toimivia aikuisia, vaeltajia ja samoajia.	Johtajiston on tärkeää tavata toisiaan riittävän usein, jotta tiedonkulku varmistetaan ja johtajien kesken vallitsee hyvä yhteishenki ja tekemisen meininki. Hallituksen tulee kokoontua riittävän usein, jotta yhdistyksen hallinto voidaan hoitaa asianmukaisesti.	Johtajisto voi kokoontua esimerkiksi johtajaneuvoston kokouksiin, koulutustilaisuuksiin tai tapahtumien ja toiminnan suunnittelukokouksiin. Kokoukset voivat olla koko johtajiston yhteisiä tai pienemmille ryhmille suunnattuja.	Keskustelut, kokousten pöytäkirjat tai muistiot
DL2	Lippukunta pitää sääntöjen määräämät kokoukset	Lippukunnassa pidetään vuosittain säännöissä määritellyt kokoukset sääntöjen asettamien aikarajojen mukaisesti.	Sääntöjen noudattaminen ja kokousten järjestäminen ajallaan on osa hyvää hallintoa.	Kokouksia voivat olla esimerkiksi vuosikokous, syyskokous tai kevätkokous.	Kokousten pöytäkirjat, keskustelut
DL3	Lippukunnalla on vuosikokouksessa hyväksytty talousarvio ja tilinpäätös	Lippukunta on tehnyt kuluvalle toimintavuodelle kunnollisen talousarvion sekä edellisestä vuodesta tilinpäätöksen. Talousarvio ja tilinpäätös on hyväksytty lippukunnan sääntöjen mukaisesti esimerkiksi vuosikokouksessa.	Hyvä talouden suunnittelu ja raportointi on tärkeää toiminnan jatkuvuuden kannalta. Jäsenistöllä on oikeus saada riittävät tiedot ja päättää lippukunnan taloudesta. Tilinpäätös on myös lakisääteinen velvollisuus.	Talousarviossa on varauduttu kuluvan vuoden merkittäviin tapahtumiin sekä hankintoihin. Talousarvio ja tilinpäätös on esitetty niin, että niiden perusteella jäsenistö ymmärtää, mistä vuosikokouksessa päättää.	Talousarvio, tilinpäätös, vuosikokousten pöytäkirjat, keskustelut

DL4	<p>Toimintasuunnitelma ja tapahutumakalenteri -hyväksytään vuosikokouksessa vuosittain</p>	<p>Lippukunnalla on vuosittain toimintasuunnitelma ja tapahutumakalenteri. Ne on hyväksytty lippukunnan sääntöjen mukaisesti esimerkiksi vuosikokouksessa.</p>	<p>Toiminnan suunnittelu tukee toiminnan tavoitteiden saavuttamista. Jäsenistöllä on oikeus tietää ja päättää lippukunnan toiminnan suunnasta. Tapahutumakalenterin avulla varmistetaan, että tärkeät tapahtumat ovat jäsenistön ja toimintaryhmien tiedossa.</p>	<p>Toimintasuunnitelmassa kerrotaan muun muassa toiminnan tavoitteet ja linjaukset, tärkeimmät tapahtumat ja muut olennaiset toimintaan liittyvät asiat. Tapahutumakalenterissa listataan lippukunnan, piirin ja keskusjärjestön keskeiset leirit, retket, kilpailut, kurssit ja muut tapahtumat.</p>	<p>Toimintasuunnitelma, tapahutumakalenteri, vuosikokousten pöytäkirjat, keskustelut</p>
DL5	<p>Lippukunta hoitaa talouttaan</p>	<p>Lippukunnalla on selvät vastuut ja toimivat käytännöt, joiden mukaan se hoitaa talouttaan. Lippukunnan hallitus seuraa taloustilannetta riittävän aktiivisesti.</p>	<p>Hyvä taloudenhoito on tärkeää toiminnan jatkuvuuden kannalta. Selkeillä vastuilla ja toimivilla käytännöillä ehkäistään väärinkäytöksiä ja rahojen joutumista väärin käsiin.</p>	<p>Selkeät vastuut ja toimivat käytännöt tarkoittavat esimerkiksi nimettyä ja aktiivisesti toimivaa rahastonhoitajaa, selkeää maksujenhyväksymiskäytäntöä ja talouden raportointia ja seurantaa hallituksessa vähintään 2 kertaa vuodessa.</p>	<p>Keskustelut, hallituksen kokousten pöytäkirjat</p>

DL6	<p>Toimintakertomus tehdään vuosittain ja johtajisto osallistuu sen tekemiseen</p>	<p>Lippukunta tekee vuosittain toimintakertomuksen menneen vuoden toiminnasta. Johtajisto osallistuu toiminnan arviointiin. Toimintakertomus hyväksytään lippukunnan sääntöjen mukaisesti esimerkiksi vuosikokouksessa. Lippukunta täyttää Suomen Partiolaisten vuosiselostelomakkeen.</p>	<p>Toiminnan arviointi on tärkeä osa toiminnan kehittämistä. Arvioinnin tekeminen yhdessä sitouttaa johtajistoa ja tuo esille erilaisia näkökulmia. Jäsenistöllä on oikeus saada tieto menneestä toiminnasta. Vuosiselosteen avulla voidaan arvioida ja kehittää partiotointintaa Suomessa ja piirin alueella.</p>	<p>Toiminnan arviointi voidaan järjestää esimerkiksi johtajiston kokouksessa tai muussa tapahtumassa. Siinä voidaan hyödyntää monenlaisia vapaamuotoisiakin menetelmiä.</p>	<p>Toimintakertomus, vuosikokousten pöytäkirjat, keskustelut</p>
DL7	<p>Viestintä on suunniteltua ja huomioi eri kohderyhmät</p>	<p>Lippukunnalla on harkittu ja selvä tapa viestiä eri kohderyhmille. Kullekin kohderyhmälle viestitään heidän tarpeensa mukaan.</p>	<p>Toimiva viestintä on tärkeää lippukunnan tehokkaan toiminnan varmistamiseksi ja tavoitteiden saavuttamiseksi. Hyvä viestintä myös sitouttaa jäsenistöä ja sidosryhmiä. Suunnitelmallinen ja kohdennettu viestintä tulee varmemmin tehtyä ja sillä saavutetaan parempia tuloksia</p>	<p>Kohderyhmiä voivat olla esimerkiksi lippukunnan jäsenistö, lippukunnan johtajisto, jäsenten vanhemmat, vanhemmat, toiminta-alueen asukkaat, taustayhteisö, muut lippukunnat, piiri ja sidosryhmät. Viestintää voidaan toteuttaa esimerkiksi kokouksissa, lippukuntalehdessä, tiedotteilla, puhelimitse, sosiaalisessa mediassa tai tapaamisissa.</p>	<p>Keskustelut</p>

DL8	Lippukunta pitää yhteyttä vanhempiin sekä sitä tukeviin yhteisöihin	Lippukunnalla on toimivat käytännöt ja vastuut, joiden pohjalta tehdään yhteistyötä vanhempien sekä mahdollisten taustayhteisön, tukiyhdistyksen ja vanhempainneuvoston tai muiden vastaavien yhteisöjen kanssa.	Etenkin nuorempien partiolaisten vanhemmilla on merkittävä rooli lasten partioharrastuksen aktiivisuudessa ja jatkumisessa. Lippukuntaa tukevat yhteisöt voivat olla erittäin merkittäviä lippukunnan toiminnan ja sen jatkuvuuden kannalta. Huolehtimalla hyvästä tiedonkulusta ja yhteistyöstä vanhempien ja lippukuntaa tukevien yhteisöjen kanssa sitoutetaan ja motivoidaan heitä tukemaan partiotoimintaa jatkossakin.	Yhteyttä voidaan pitää esimerkiksi tapaamisten, yhteisen toiminnan ja viestinnän kautta.	Keskustelut, ennakkokokyely
-----	---	--	--	--	-----------------------------

DL9	<p>Jäsenistön tiedot ovat ajan tasalla SP:n jäsenrekisterissä</p>	<p>Lippukunnan jäsenistön tietoja Polku-jäsenrekisterissä päivitetään aktiivisesti ja ripeästi. Jäsenrekisteristä saa oikeat tiedot lippukunnan jäsenistöstä.</p>	<p>Jäsenrekisterin hoitaminen on tärkeä osa yhdistyksen hyvää hallintoa. Ajantasainen jäsenrekisteri helpottaa lippukunnan, piirin ja keskusjärjestön toimintaa ja varmistaa, että tieto kulkee oikeaan osoitteeseen. Ajantasaiset ja ripeästi päivitetty tiedot varmistavat myös jäsenmaksuasoiden hoitumisen ajallaan ja sujuvasti.</p>	<p>Jäsenrekisterin päivittämiseen kuuluu muun muassa uusien jäsenten lisääminen pian heidän liityttyään lippukuntaan, vanhojen poistaminen, yhteystietojen pitäminen ajan tasalla. Lippukunnan kannattaa myös olla yhteydessä toiminnasta pois jääneisiin jäseniin ja pyytää heitä jälleen mukaan toimintaan, tai ainakin selvittää pois jäämisen syy.</p>	Keskustelut, jäsenrekisteri
DL10	<p>Lippukunnalla on voimassaolevat säännöt ja ne ovat jäsenten nähtävillä</p>	<p>Lippukunta on määritellyt sääntönsä ja ne ovat nykytilanteeseen sopivat. Säännöt ovat jäsenten nähtävillä.</p>	<p>Yhdistyksen toiminta perustuu sääntöihin. Säännöissä määritellään muun muassa toiminnan tarkoitus, arvopohja ja päätöksenteko.</p>	<p>Säännöt voivat olla nähtävissä esimerkiksi kolon seinällä tai lippukunnan nettisivuilla.</p>	Säännöt, keskustelut
DL11	<p>Lippukunta taltioi historiaansa</p>	<p>Lippukunnalla on toimiva ja luotettava tapa tallentaa historiaansa myöhemmille polville.</p>	<p>Perinteiden säilymisen kannalta ja tulevien partiolaisten iloksi on hyvä taltioida lippukunnan toimintaa.</p>	<p>Historiaa voidaan tallentaa esimerkiksi lippukuntalehtiin, toimintaryhmien päiväkirjoihin, kolojen ja kämppien vieraskirjoihin, toimintakertomuksiin, kokousten pöytäkirjoihin ja valokuva-albumeihin. Jos toimintaa taltioidaan sähköisesti, on tärkeää varmistaa tietojen varmuuskopiointi sekä käytettävyys ja saatavuus myös tulevana vuosikymmeninä.</p>	Keskustelut

Toimintaryhmä

	Kriteeri	Selitys	Perustelu	Esimerkki	Arviointi
DR1	Lasten ja nuorten vanhemmat tietävät ryhmän nimen, johtajan ja johtajan yhteystiedot	Lippukunnan jäsenistön vanhemilla on tietoa siitä, missä ryhmässä heidän lapsensa on, kuka sen toiminnasta vastaa ja miten hänet tavoittaa. Vanhemmat ovat myös tavanneet ryhmän johtajan.	Etenkin nuorempien partiolaisten vanhemmilla on merkittävä rooli lasten partioharrastuksen aktiivisuudessa ja jatkumisessa. On tärkeää, että vanhemmat tietävät, keneen voivat olla yhteydessä lapsensa partio toimintaan liittyvissä asioissa. Kun johtaja on tuttu, on helpompi luottaa häneen.	Tiedonsaanti voidaan varmistaa esimerkiksi toiminnan aluksi ja tarvittaessa jaettavilla tiedotteilla, nettisivujen kautta ja tapaamalla vanhempia esimerkiksi koloiltojen ja retkien yhteydessä tai vanhempainilloissa.	Keskustelut
DR2	Ryhmällä on omat säännöt	Lippukunnan toimintaryhmillä on omat säännöt, jotka ovat yhdessä luotuja, kaikkien hyväksymät ja kaikkien nähtävillä. Sääntöjen noudattamista valvotaan.	Säännöt luovat turvallisen ympäristön ja tukevat hyvän ympäristön luomista toiminnalle. Sääntöjen määrittely yhdessä sitouttaa ryhmän jäseniä toimimaan niiden mukaisesti. Jotta säännöt eivät menetä merkitystään, niitä on tärkeä valvoa. Säännöillä on myös kasvatuksellinen merkitys etenkin nuoremmille partiolaisille.	Säännöt voivat olla hyvinkin käytännöllisiä. Ne voidaan esimerkiksi tehdä toimintakauden aluksi ja laittaa kolon seinälle tai muuhun sopivaan paikkaan.	Keskustelut

Partiolainen

	Kriteeri	Selitys	Perustelu	Esimerkki
DP1	Jokainen partiolainen tietää mitä lippukunnassa ja omassa ryhmässä tapahtuu	Kaikki lippukunnan jäsenet saavat riittävästi tietoa toiminnasta ja tulevista tapahtumista. Tietoa jaetaan riittävän ajoissa.	Riittävät tiedonkulku on tärkeää, jotta partiolainen voi osallistua toimintaan aktiivisesti. Tieto myös motivoi ja sitouttaa.	Tapahtumakalenteri on jäsenten tiedossa, tapahtumista tiedotetaan kotiin ajoissa.

Ennakkokysely

Ennen arviointikäyntiä lähetetään lippukunnan kautta lapsille ja heidän vanhemmilleen kysely. Kysely keskittyy alle 15-vuotiaiden partiolaisten ja heidän vanhempiansa mielipiteisiin. Tarkoitus, on että lapset ja vanhemmat vastaavat kyselyyn yhdessä. Kysely toteutetaan ensisijaisesti nettilomakkeella – piiri hoitaa teknisen toteutuksen ja toimittaa linkin lippukunnalle jaettavaksi. Kyselyyn vastataan nimettömästi.

Vanhempi auttaa tulkitsemaan ja kirjaamaan lapsen vastaukset asteikolla.

Kysymykset

Taustatiedot:

- Partiolaisen ikäkaus: sudenpentu, seikkailija, tarpoja
- Lippukunnan nimi

Lippukunnan viestintä - kysymykset vanhemmille:

- Tiedän lapseni ryhmänjohtajan nimen (kyllä, ei)
- Tiedän lapseni ryhmänjohtajan yhteystiedot (kyllä, ei)
- Olen tavannut lapseni ryhmänjohtajan (kyllä, ei)
- Tiedän lapseni partiolippukunnanjohtajan nimen (kyllä, ei)
- Tiedän mitä lapseni tekee partiossa (asteikko)
- Saan riittävästi tietoa lapseni partiotoiminnan aikatauluista ja muista käytännön asioista (asteikko)

Lippukunnan johtajat:

- Vanhemmille: Lapseni ryhmän johtaja on mielestäni osaava ja luotettava (asteikko + ”ei kokemusta”)
- Vanhemmille: Lapseni partioharrastuksessa mahdollisesti ilmenneisiin ongelmiin on puututtu ripeästi ja asiallisesti (asteikko + ”ei kokemusta”)
- Lapsille: Ryhmäni johtaja on reilu ja tasapuolinen (asteikko)

Toiminta:

- Vanhemmille: Lapseni oppii partiossa uusia asioita (asteikko)
- Vanhemmille: Lapseni pääsee vaikuttamaan ryhmän toimintaan (asteikko)
- Lapsille: Olen saanut partiosta uusia kavereita (asteikko)
- Lapsille: Partiossa on kivaa (asteikko)

Muuta:

- Muuta palautetta (avoin kenttä)

”Asteikko” = numeroarviointi asteikolla 1 (eri mieltä) – 4 (samaa mieltä)

